

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Epilog.

Sibiu, 10 Iunie n.

În dieta țării s'a întâmplat Vineri o scenă urâtă. Deputatul român, dl *Dr. Alexandru Vaida-Voevod*, care dela nefericitul incident cu poeziile nu mai intrase în dietă, ci a așteptat, ca spiritele să se calmeze, ura pornită în contra d-sale să se potolească, s'a prezentat Vineri dimineața în cameră, pentru a-și ocupa de nou locul care-i compete, ca reprezentant al cercului electoral dela care și-a primit mandatul, însă gălăgioșii din dietă l'au silit să părăsească earăși sala. *L-au dat formal afară din dietă!*

Cetitorii noștri vor găsi descrisă mai la vale întreaga scenă disgustătoare, așa cum s'a întâmplat în dietă, și vor înțelege, că e vorba de un cas foarte grav, de un lucru, care nu s'a mai întâmplat în analele parlamentarismului.

Când dl *Vaida* a făcut greșala, — de altcum foarte neînsemnată și între împrejurări normale nebăgată în seamă de nime, — cetind în dietă poezii, ofensătoare pentru Români și pentru Maghiari deopotrivă, am avut tăria convingerii să spunem, împreună cu alții, că n'a făcut bine. Dar au spus-o aceasta și colegii d-sale, deputații naționaliști din dietă, cari nu s'au solidarizat cu dl *Vaida* în chestia cu poeziile. Și cumcă a greșit, a recunoscut însuși dl *Vaida*, când a cerut scuze dela dietă.

Cu aceasta însă incidentul a fost încheiat. Trebuia se fie declarat de încheiat. Dieta însă a mers un pas mai departe. A dictat pedeapsă dlui *Vaida*, pedeapsa cea mai mare pe care o poate aplica în asemenea cazuri: *dojana protocolară.*

Chestia a fost finalizată deci și judecătorește, ca să zicem așa, prin urmare nu mai are nime dreptul să tragă de nou la răspundere pe dl *Vaida* pentru aceea ce a făcut, — fără vre-o rea intențiune de altcum,

ci numai din greșală, — și nu are nime dreptul să-l mai pedepsească încă odată, cu o pedeapsă atât de monstruoasă, cu scoaterea afară din dietă!

Dar gravitatea cazului trebuie căutată în faptul, că prin aceea ce s'a făcut cu dl *Vaida*, s'a stîrbit dreptul cercului electoral, care l'a trimis la dietă, dreptul de a-și avea pe reprezentantul seu în camera țării, ca să-i apere aci interesele.

Prinsă din această parte, privită din acest punct de vedere, a facerea nu mai e acum a dlui deputat *Vaida*, ci a cercului seu electoral, a clubului deputaților naționaliști, a partidului național român, și toți acești factori vor trebui să iee măsuri de apărare, ca drepturile alegătorilor să nu poată fi atacate și stîrbite pe calea aceasta foarte ușoară de a te scăpa de opoziția parlamentară neplăcută.

Iubirea de adevăr ne îndeamnă să scoatem de altcum la iveală faptul, că actul de volnicie nu l'a făcut dieta întreagă, ci *cățiva* deputați mai infierbântați, și nu în cursul ședinței, ci în pauză. S'a comis însă volnicia în palatul parlamentarului, în acest loc sfânt, pe care nime n'are voie să-l necinstească, și de aceea avem speranță, că atât membrii guvernului, cât și prezidentul camerei, care a dat atâtea probe de imparțialitate și iubire de dreptate, cu ajutorul celor mai treji la minte vor căuta să aplaneze chestia în ședința proximă, care se ține astăzi, spre mulțămirea lumii culte, care nu poate să vadă în cele întâmplate decât un act de sălbătăcie, un atac îndreptat în contra demnității parlamentului ungar.

Iubileul de încoronare.

Sâmbătă dimineața la orele 7 a sosit la Budapesta și moștenitorul nostru de tron, Arhiducele Francisc Ferdinand. La gară nu l'a așteptat nime. Cu trăsura curții a fost dus la palatul regal,

unde s'a retras în departamentele sale, ear la orele 8 a mers în audiență la Maiestatea Sa. În ziua aceasta jubilară capitala a fost împodobită cu steaguri. La orele 9 și jumătate s'a început serviciul divin în biserica lui *Măria din Buda*, la care a participat și Maiestatea Sa, cu suită mare. La ușă l'a primit cardinalul din *Agría*, Arhiepiscopul *Samassa*, care a pontificat, cu asistență număroasă. În biserică au avut intrare numai membrii curții regale, înalții dignitari de stat, membrii casei magnaților și deputații. Cardinalul *Samassa* a rostit o frumoasă vorbire, apoi Maiestatea Sa s'a întors la palat, unde a primit omagiile prezidenților celor două corpuri legislative și ale primarilor capitalei. Asta a fost întreaga serbare jubilară în Budapesta.

Sosirea M. Sale la Budapesta.

Joi seara a sosit Maiestatea Sa Imperială și Regele Francisc Iosif I. la Budapesta, pentru a fi de față la sărbările iubileului de încoronare. Trenul de curte a intrat în gara de nord la orele 7 și 40 minute. Maiestatea Sa a venit cu suită mare. După ce s'a dat jos din tren, s'a întreținut puțin cu primarul capitalei, cu prefectul poliției și cu directorul căilor ferate ungare, apoi a urcat trăsura curții pentru a merge la palat.

Înainte gării se adunase un public imens de mare și tot așa înțesate de lume erau și stradele prin cari avea să treacă Maiestatea Sa. Dela gara de nord până la podul de peste Dunăre, o mare de oameni. Eran socialisții, cari au fost comandați anume din partea comitetului lor de conducere, ca să iasă în calea Maiestății Sale și se manifesteze în favorul *sufragiului universal*.

Au și strigat, pe unde a trecut Maiestatea Sa, din toate puterile: „*Trăiască votul universal!*”

Maiestatea Sa mulțamea cu zimbet pe buze și cu mâna la chipiu.

La o întorsătură de stradă, un băiat de 14 ani a aruncat o rugare în trăsura Maiestății Sale, apoi a luat-o la fugă.

La alt colț de stradă o damă mai bine îmbrăcată voia asemenea să predea Maiestății Sale o rugare, dar a fost împedecată din partea poliției.

Lângă podul cel mare era postat un grup de Români din provincă, — așa spune ziarul „*A Nap*”, — cari au aclamat cu putere pe Maiestatea Sa.

La orele 8 seara Maiestatea Sa se afla în palatul regal din Buda, și s'a retras imediat în departamentele sale. L'a primit Arhiducele *Iosif* cu soția *Augusta* și cu copiii, și dignitarii curții regale.

Maiestatea Sa va rămânea vre-o opt zile în Budapesta, dar nu va acorda în zilele acestea audiențe.

Până și-a făcut Maiestatea Sa calea dela gară la palat, nu s'a întâmplat nici o disordine ori conflict cu poliția. S'a întâmplat însă după aceea. Socialisții s'au dus, după ce au primit pe Maiestatea Sa, în grupuri mari la redacția ziarului lor „*Nepszava*” pentru a manifesta și aci. Poliția voia să-i împedece. S'a născut deci încercare între muncitori și oamenii poliției. De aci socialisții s'au dus la clubul *kossuthistilor* și au strigat de vre-o câteva ori „*Abzug!*”. I-a resfirat poliția și a arestat vre-o 12 din ei.

E de notat, că capitala n'a fost împodobită cu steaguri din incidentul sosirii Maiestății Sale, și că dintre membrii guvernului nu l'a așteptat nime la gară pe Maiestatea Sa Regele.

Din parlament.

Dăm după „*Lupta*” din Budapesta, organul deputaților români, scena întâmplată Vineri în dietă, când deputatul român *Dr. Alex. Vaida-Voevod* a fost scos cu puterea din dietă, incident cu care ne ocupăm și la loc de frunte. Scena a decurs astfel:

„Insoțit de mai mulți dintre deputații naționaliști, dl *Vaida* a intrat Vineri dimineața în parlament și s'a așezat la locul seu obicinuit. Dl *Vaida* era îmbrăcat într'un costum alb-gălbui de vară. Era înainte de ședință și nu erau decât puțini deputați în sală. Lipsea Săculul *Nagy György*. Dar era totuși unul cu spasmuri patriotice, un *Horváth József* oarecare, un țăr, pentru care dlui *Vaida*, dacă s'ar conforma obiceiurilor parlamentare a-

FOIȘOARĂ.

Săpături arheologice.

(Fine).

Alte săpături în Italia se fac tot aproape de Neapol, cale de un cîs și jumătate, unde a fost *Paestum*, o colonie grecească. Săpăturile se fac din ordinul guvernului italian. Le conduce arheologul *Spinazzola*, care și numai din cele descoperite până acum a făcut deducția, că sub ruinele orașului *Paestum* se găsesc urmele unei culturi și mai vechi. La o anumită adâncime s'a dat anume de un drum de țară, pardosit cu piatră, pe care se vedeau încă și urmele trăsurilor trecute peste el. Drumul acesta a fost desgropat în o lungime de șaptezeci de metri până acum, și e de o lățime de nouă metri. Firește, s'au făcut și alte desgropări. S'a desgropat o biserică întreagă (zidurile numai) cu inscripția, din care se vede, că biserica era dedicată zeului *Cutare*. S'au mai aflat apoi arme diferite, bani, statue, cutite, cordoane de metal cu petri scumpe, idoli mari și mici, etc. Cu un cuvânt, s'a constatat, că aci a locuit un popor foarte vechiu cu cultură bine dezvoltată.

Pentru știință sunt însă de cea mai mare însemnatate săpăturile cari se fac în *Chaldeia*, în vechiul *Babilon*, leagănul culturai omenești în zilele în cari istoria universală își trăia anii copilăriei. Săpăturile se fac aici în modul cel mai sistematic, cu cheltueli enorme, din partea unei expedițiuni americane de experți, trimiși de universitățile din America. Lucrările le conduce arhitectul și arheologul *K. S. Fisher* și durează de vre-o 15 ani. Din o dare de seamă făcută despre rezultatul săpăturilor și publicată în toate ziarele mai de frunte ale popoarelor culte, aflăm, că săpăturile s'au făcut cu cea mai mare îngrijire, până la o adâncime, unde nu s'a mai putut constata nici o urmă de activitate omenească. Studiile amănunțite făcute asupra paturilor diferite de pământ, dela suprafață până la adâncimea la care s'a ajuns, au dat ca rezultat constatarea, că pe locul acela șep'e rânduri de case au fost clădite, adică orașul, ori fortăreața, ce va fi fost, a fost de șepteci zidită, peste olaltă. Ruinele ultimei rezidiri, ca să zicem așa, dovedesc, că sunt de prin veacul prim după *Christos*, dar ruinele cele mai de de supt, sunt de o vechime necalculabilă. Sunt dela începuturile culturai omenești.

Prima pătură de ruine, adică cea mai de desupt, sunt rămășițele unui oraș ori sătuleț zidit în jurul unui templu, al cărui

alter se vede încă bine. Aci au fost aflate două vase de lut, frumos decorate, cari probabil formau podoba altarului. Nu s'a putut descoperi nici o inscripție, care ar fi dat lămuriri cu privire la vechimea obiectelor aflate. Zidurile sunt făcute din cărămidă, însă cărămida e foarte primitivă, astfel, că parecă pe atunci se inventase abia fabricarea ei. Urme de locuințe omenești nu s'au găsit, de unde se deduce, că pe atunci casele oamenilor erau de lemn, ori că nici nu se cunoșteau casele statornice, ci oamenii locuiau în corturi. Vechimea acestei pături de ruine nu se poate deci constata. Despre a doua, care e peste ea, au căzut însă de acord învățații, că datează de prin anul 4000 înainte de *Christos*.

A doua formațiune e deja un oraș mare, bine dezvoltat, îngrădit cu un zid puternic, în care era tăiată o singură poartă mare, pe care se făcea intrarea în oraș. Poarta a fost desgropată întreagă. Are două turnulețe, de o parte și de alta, sub ele câte o ușe pe seama celor ce-și făceau pedestru intrarea în oraș, căci poarta cea mare era numai pentru trăsuri. S'au găsit multe obiecte însemnate, cu inscripții.

A treia formațiune a orașului, pe ruinele orașului vechiu, a fost și mai impunătoare. Zidurile bisericii din mijlocul orașului erau puternice. De 20 urme de groase. Cărămizile întrebuințate erau toate

semnate cu anumite litere. Primele încercări, probabil, în arta tiparului, cu mii de ani înainte de a se fi inventat tiparul. Pe stâlpii de piatră se văd gravate numele regilor *Sargon*, *Accad*, și al fiului acestuia din urmă, oameni despre cari se zice că ar fi domnit pe la 3500—3000 înainte de *Christos*.

S'au găsit și socotelile purtare despre cheltuelile avute cu biserica, și anume, într'un vas de lut, astupat cu smoală, și ascuns într'un zid.

Orașul, în aceasta formațiune a sa, a fost distrus cu desăvârșire, pentru că imediat se ridică din ruine a patra oră, pe vremea când rege era *Gudeas*. Iarăși se ridică ziduri puternice și solide, și o șosea lată, bine grijită, făcea posibilă comunicarea în afară. În jurul templului se aflau prăvălii diferite, iar într'o casă desgropată a fost școală, pentru că în ea au fost descoperite mai multe table de scris, făcute din lut, și table de comput.

Ultima formațiune a orașului datează apoi de pe vremea Romanilor, dar pe atunci ajunsese orașul în decadentă. Urmele a fost, că s'a ruinat și n'a mai fost rezidit.

Acesta a fost orașul *Nippur*, cu rol politic foarte însemnat în vremea veche, dar și centru însemnat religios pe atunci. S'au găsit între ruine multe table cu însemnări interesante, între altele socotelile unui ban-

siatice, nu i-ar trebui decât o lovitură de pumn, pentru a-l trimite în infern.

Se încinge următorul preludiv:

Horváth: Am să te palmuesc! Cară-te de aici! Nu înjosi parlamentul! Am să te strivesc!

Vaida: Pofitim! Să te vedem.

Horváth: Trădătorul nemernic, a îndrăznit să vină în parlament! Vaida a venit în parlament!!!

Horváth se repede spre Vaida și voioferază: Dacă-ți trebuie o palmă, asta poți să o capeti.

Vlad: Vino încoace! Să te vedem cine ești!

Deputații patruzecișioptiști vociferază cu pumnii încheștați.

Domnii *Vlad* și *Suciu* îl opresc în loc pe *Horváth*, pe care unii deputați unguri îl iau de braț și ceară a-l mulcomi. Dar *Horváth* strigă într'una, ca într'un paroxism: Nu! Fie, ce o fi. Mai bine vreau să mă împuşc pe urmă, dar îl voi scoate de aici, îl voi palmui, îl voi călca sub picioare!!

Trecu și furtuna asta.

Intră *Weckerle*, îi dă mâna dlui Vaida și se oprește.

— „De ce treabă a fost să vii astăzi? Nu puteați să lăsați până la toamnă? Voiți să stricați iubileul?”

— „Dacă am fi voit să stricăm iubileul, ași fi venit, când au fost la ordinea zilei legile iubilare. De altfel eu am venit, fiindcă așa a hotărât partidul. Până când să mai amân? Ce voiți cu mine? Mi-am oerut scuzele. Am așteptat două luni. De atâta vreme nu s'au putut calma spiritele? Până când ați voi să mai aștept?”

— „Eu zic să pleci. Acum sunt spiritele prea agitate. Vino iarăși Luni.”

Cu puțin în urmă a intrat *Justh* și a deschis ședința.

După cetirea și verificarea procesului verbal al ședinței de Joi s'a desfășurat scena următoare, pe care mărturisim, că nu suntem în stare a o reda cu o destulă fidelitate.

Eitner Zsigmond: Cer cuvânt în chestiune de regulament! Onor. cameră! E drept, că regulamentul nu cuprinde nici o dispoziție, ca în cazul, când în cameră se află și un trădător de neam. (Aprobări în stânga), camera să-și suspende ședințele. (Sgomot mare).

Prez.: Il rog pe dl deputat să se folosească de expresii parlamentare.

Hentaller Lajos: Are dreptate Eitner!

Eitner: N'am găsit altă expresie, și cer scuza camerei. Propun prin urmare, ca până va fi în sală, să nu ținem ședință. (Aprobări vii în stânga).

Horváth József: Ce ne pasă de regulamentul camerei? E o insultare a națiunii maghiare câtă vreme acest mișel șede aici. Mai bine abzicem cu toții de mandat. (Sgomot).

Rátkay László: Legile țării îi asigură fiecărui deputat dreptul de a se infățișa

cariu, care făcea mari servicii statului și regelui, s'au găsit însemnări în limba ebraică de pe vremea când Evreii se aflau în robia Babilonului, toate chemate să restabilească icoana trecutului îndepărtat și să o prezinte lumii de astăzi în adevărata ei colorare.

Pentru că scopul săpăturilor acesta este. A lumina câte un colț din trecutul îndepărtat, pe care istoria nu l vede destul de bine, ori nu-l vede deloc. La lucruri atât de mari, noi Români, cum am spus, nu ne prea putem gândi, pentru că suntem un popor sărac, care nu are de unde să cheltuiască sume mari de bani. Dar noi și de altcum, încă nu am exploatat din destul și destul de bine nici aceea ce se află la suprafața pământului și e de interes pentru noi și trecutul nostru. Să cercetăm bine deci toate bibliotecile, toate arhivele, să ne uităm bine la toate hărțile vechi, înainte de a le nimici, să frunzărăm cu băgare de seamă toate cărțile vechi din bisericile noastre, pentru că câte o însemnare de câteva rânduri, aflată în ele, ne dă explicare prețioasă cu privire la o epocă întreagă, cu un cuvânt, să adunăm ce găsim pe solul pământului, și să lăsăm pe alții, mai avuți și mai înaintați în cultură, să scotocească prin subsol. (Vp.)

în camera deputaților și de a lua parte la discuție. Sunt însă și cazuri de incompatibilitate, cari nu se puteau prevedea în lege, la cari nimeni nu s'a gândit. Eu din parte-mi sunt de părerea, că deputatul Vaida, câtă vreme are mandat, câtă vreme n'a abzis de acest mandat, în sensul constituției are dreptul de a se infățișa în cameră. Dar simțul de cinste, patriotismul maghiar (aprobări, zgomot), suveranitatea națiunii maghiare și respectul pentru această națiune ar trebui să-i spună, să-i poruncească, să nu vină în camera aceasta. (Zgomot. Aprobări în stânga).

Eu îi atrag atenția, că deși regulamentul camerei și legile ungare îl apără în camera aceasta, repet, îi dau sfatul, să nu uzeze prea multă vreme de acest drept, căci există și petimi juste, cari, dacă isbucnesc, nu pot fi năbușite de regulamentul camerei. (Aprobări în stânga). Să nu aștepte dl deputat, ca această cameră să uzeze împotriva lui de această satisfacție.

M. Polit: Cer cuvânt!

Prezidentul: În ce chestiune?

M. Polit: În aceeași chestiune în care au vorbit și ceilalți deputați. (Sgomot mare în stânga: Șezi jos!)

Leitner Zs.: Se mai și obraznicesc după toate astea! (Sgomot continuu).

A. Vlad: Onorată cameră! (Sgomot continuu).

Markos Gyula: Obraznicesc peste obraznicesc. (Sgomot care nu mai încetează. Voci: Nu ținem ședință!)

Prezidentul: În ce chestiune vrei să vorbești? (Sgomot continuu.)

Horváth Gh. Marș afară, că de nu e vai de tine. (Zgomot infernal).

Horváth L. (nagyvázsonyi). Nu pleacă asta afară? (Sgomot continuu).

Prezidentul: Trebuie să observ ordinea de zi. (Zgomot infernal și senzație neîntreruptă).

Hentaller L.: Nu se poate intra în ordinea de zi. (Sgomot infernal). Nu intrăm în dezbateri, să plece afară!!

Prezidentul: Suspend ședința pe un sfert de oră. (Aprobări. Zgomot extraordinar și iritație în toate părțile sălii).

Un sfert de oră! Atâta va fi gândit *Justh*, că ajunge pentru — a se face ordine. Suspendarea ședinței se pare că a fost semnalul convenit.

Eroii patruzecișioptiști mai steteră câteva clipe, se priviră, parcă voiau a se înțelege din ochi, dacă sunt cu toții gata și apoi de odată! Hai pe ei!

Vociferările se deslănțuiră din nou.

Unul, *Somogyi*, care se postase a- nume înaintea naționaliștilor, porni să-și facă loc cu capul și cu umerii printre dnii *Vlad* și *Suciu*.

Dl *Suciu* îl prinde de piept. Se împing, se hărțuiesc.

Markos sare pe un scaun și strigă. Preste tot nimeni nu mai ia în seamă vorbele. E acum vremea faptelor, a îmbrâncirilor, a împirsăturilor.

Naționaliștii steteau rezoluți, așteptători, scrutați. Ei priveau la horda, care se împingea spre dâzii și parcă se așteptau, să răsună de undeva cea dintâi lovitură, o palmă, dacă nu mai mult. Dar nu. Total e convenit să se facă numai prin împinsături și prin îmbrânciri.

În timp ce *Somogyi* căuta să străbată spre Vaida, un alt grup a străbătut pe din dos. *Somogyi* căpătase ajutor. Dindărăt îl împingeau acum mai mulți, ca să l poată răsturna pe dl *Suciu*, care își înțepenisce picioarele între scaune. Dintre Români dnii *Vlad* și *Maniu* îl susțin cu umerii pe dl *Suciu*, ca să nu poată fi clătit din loc.

Pe de altă parte un alt grup de patruzecișioptiști, luând samă, că Români se îmbrâncesc cu Ungurii puțin mai la vale îl iau pe Vaida din dos, îl împing și îl scot așa cu puterea dintre scaune.

Somogyi văzând că nici el, nici ceata lui, nu poate străbate de Români pe dinainte, sare peste scaune și voeste a se repezi la Vaida, care în acest timp împins de celalalt val al patruzecișioptiștilor ajunsesse la ușă. Dl protopop *Popoviciu*, pe cât de blând altă dată pe atât de hotărât acum,

il prinde pe *Somogyi* de subsuori și-l ține pe loc.

— Stai!

Și stă bietul *Somogyi*. N'are ce face. Cu toate că ambiția patriotică l'ar împinge să dea înainte.

Somogyi se zvârcolește să scape din situația aceasta și vrea să se arunce din nou spre Vaida.

Acum sare lângă el *Maniu* și-l prinde de braț.

Dar vine năvala din amândouă părțile și rupe ceata mică a Românilor, împingând pe dnii Vaida și *Maniu* spre coridor. Ceilalți Români sunt opriți pe o olipă în învâlmășala din sală îmbrâncinduse cu cei rămași înăuntru.

Năvala patruzecișioptiștilor se îndeamă și se împinge spre ușă, ducându-i pe naționaliști aproape pe sus, prin forța maselor.

Dl Vaida este împins înainte. Dl *Maniu* îi stă alături.

Vitejii își dau ordin unui altora: — Să nu-l atingeți! Nimeni să nu-l atingă! Numai să-l scoatem frumuseț afară.

Dar injurăturile curg ploaie.

Un pricoliciu, pe cât de rărunț pe atât de guraliv, notarul *Ráth Endre*, nu se deslipește de lângă Vaida, chipu că îi ține gardă.

Îi ține gardă și injură. Îl injură pe Vaida, pe Români, pe Dumnezeu...

Asta merge așa, până la scară. Vaida și *Maniu* înainte. Indărăt convoiul, vre-o sută de deputați patruzecișioptiști.

Un prietin îi aduce o trăsură dlui Vaida, care pleacă însoțit de dl *Maniu*.

E de remarcat, că poporalii și constituționalii s'au ținut în absolută liniște sub întreg incidentul, pe când altădată se întreceau și ei în „patriotism” cu patruzecișioptiștii. Ba aveau chiar ambiții de a-i pune la umbră pe patruzecișioptiști.

Toată daravera a dovedit, că era pusă la cale.

Indatoririle preotului față de școala confesională.

Temă lucrată pentru conferința preoțească din tractul A.-Julia de preotul Alex. Băieșan.

Calea pe care poate ajunge omul în viață mai ușor la bine este școala. Pentru motivul, că acesta este un mijloc civilizator, școala e vatra culturii și nobilitării omului.

Școala — având aceasta ca scop — în nobila sa născută lucră de a deșteptă pe om, de a-l face să se cunoască pe sine și lumea, în care se învârtă, de a afla mijloacele prin cari poate trăi mai ușor și mai bine, precum și a găsi calea, cum să urmăim învățăturilor bisericești.

În urma scopului, ce-l are în vedere, trebuie privită școala, ca o a-2-a biserică în sat, ca un al 2-lea sf. altar, pe a cărui stâlp se razimă viața sufletească a poporului nostru.

Școala ca fică a bisericii, „tinde intru a schimba pe omul întunerecului în bărbatul luminei, pe omul pământului și al egoismului, în omul cerului și al devota-mentului”.

Școala având deci o chemare evangelică, impune conducătorului ei, — care este preotul, în ajungerea scopului ce-l are în vedere, fel și fel de îndatoriri.

1. Cea mai cardinală îndatorire a preotului este, ca din parohia sa să nu lipsească școala, acest focal de cultură și nobilitare a inimii, care contribuie la cultivarea moravurilor bune între poporeni.

În caz de neexistență, preotul are a-și desvolta toate forțele, cu vorba și cu fapta, întru de a face pe popor să pună temelie școalei, acestui izvor nesecat de apă vie.

Ca datorință a preotului să privește apoi și îngrijirea, ca în caz, când postul de învățător e vacant, să ia toate măsurile necesare pentru întregirea fără multă amânare. Si aceasta, ca învățământul să nu sufere daune.

Ca învățământul să poată fi încoronat cu succes, e de lipsă ca preotul să se îngrijească de a se începe prelege-

rile la timpul normat de autoritățile noastre bisericești.

Ca un lucru să poată da bun sfârșit de lipsă a se invoca asupra lui darul Duhului Sfânt.

În vederea acestui scop la orice școală începerea prelegerilor să se facă prin cererea ajutorului lui Dumnezeu.

Spre a se putea ținea evidență despre copiii obligați la frecventarea școalei, să cere dela preot încă înainte de începerea prelegerilor o consemnare a acestora.

Consemnarea aceasta este a se trece prin comitetul și sinodul parohial, spre a ajunge la auzul poporului. În ședințele acestea este de a-se face și consultările asupra celor ce se dispensează dela cercetarea școalei.

Școala fiind privită de popor, ca o sarcină, iar de băieți ca un lucru nu de tot plăcut, funcționează adeseori neregulat. Faptul acesta impune preotului controlul asupra frecventării regulate a prelegerilor. Pentru scopul acesta s'au introdus la noi coalele de lenevire.

Inducându-se în tipăriturile primite dela administrație absențările și subscrise de preot și învățător, se înaintează oficiului notarial pe calea ofi. parohial.

Lista de absenții se face pe 1/2 primă și a 2-a a fiecărei luni din anul școlar, și să așterne pentru pedepsirea absenților nescuzate, ceea ce să cere prin ordinațiune ministerială.

Banii resultați din pedepse au de a se da pe seama școalei.

Ca să se poată observa progrese în școală să cere ca manualele de învățământ să corăspundă cerințelor.

În vederea acestui scop e de lipsă din partea preotului a controla, că învățământul să se predea după manualele introduse de P. Ven. Consistor.

Controlul acesta e necesar și pentru motivul de a fi la școalele noastre uniformitate în învățământ.

Controlul preotului are de a se estinde și asupra metodelui de învățământ, ce se practică în școală. În preparandii li se arată învățătorilor modul, cum au să purceadă la instruirea băieților, ținând cont de recerințele pedagogice.

Experiența de toate zilele ne arată însă, că învățătorii intrând în practică nu prea țin cont de cele învățate în pedagogie. Câte persoane, atâtea metode de învățământ. Luorul acesta de ași croi fiește-care felul său de a învăța, pentru școala noastră nu este bun.

Pentru motivul, că nu se poate obține succese. Drept aceea se recere, ca preotul să fie cu mare băgare de seamă în punctul acesta. Spre a se putea achita de îndatorirea aceasta preotul are să cerceteze cel puțin de 2 ori pe săptămână școala (§ 83 și 144 reg. școl.) Cu această ocaziune are să examineze pe băieți, pentru a se putea convinge despre progresul sau regresul obținut. E bine ca preotul să noteze în cronica școlară ceretarea școalei, precum și observările sale.

Tot în datorința preotului zace și îngrijirea de a nu lipsi recvisitele, aparatele școlare, precum și protocoalele, ce au să se poarte din partea învățătorului.

E știut, că orice măestru, dacă și lipsească uneltele, în lucrările sale nu poate obține nici un succes. Intocmai așa stă lucrul și cu învățătorul. Se recere ași avea toate cele de lipsă și a le ține în bună regulă.

Conlucrarea preotului la desvoltarea moralului în băieți de școală încă se privește ca o îndatorire a sa.

Sufletul omului încă din tinerețe trebuie să fie bine îngrijit, spre a putea cunoaște adevărata cale a vieții.

Cunoașterea sufletească a băieților de școală să poată face prin spovedanie și cuminecare.

E consult deciași mărturisii unul fiește-carele greșelile duhovnicului, care are să pregătească și să le explice împărtășirea cu acestea taine. Făcându-se lucrul acesta, în băiat de timpuriu se desvolta datorința de ași îngriji sufletul, care e scânteie dzeiască.

(Va urma).

NOUȚĂȚI.

Personal. Înaltpreasfinția Sa Domnul Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu a sosit la reședință, venind din Budapesta, ieri, Duminică, cu trenul de seara.

Sărbarea jubileului în Sibiu. Sâmbătă, 8 Iunie n., fiind aniversarea a patruzecă de la încoronarea Maiestății Sale ca Rege al Ungariei, oficiile publice din Sibiu au fost pavoazate, și serviciu divin s'a oficiat în toate bisericile. În biserica noastră catedrală la orele 9 s'a început sfânta liturgie, și la orele 10 s'a cetit doxologia cea mare. A oficiat P. C. Sa domnul protosinel Dr. Eusebiu R. Roșca, asistat de dñii asessori conzistoriali Moise Lazar și Mateiu Voilean, protopresbiteri, de protopresbiterul militar Pavel Boldea, de profesorul seminarial Dimitrie Cunțan și de diaconii Vasile Stan și Dr. Aurel Crăciunescu, profesori seminariali. De față au fost asessori conzistoriali, în frunte cu P. C. Sa Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, vicar arhiepiscopesc, profesorii seminariali, elevii seminarului, școala civilă de fete și alt public. Răspunsurile le-a dat corul seminarial, condus de profesorul I. Popoviciu.

Dela expoziția din București. Ca colaboratori au primit „Medalia de aur cu diplomă specială” următorii domni: Dr. Aurel Murășianu, directorul ziarului „Gazeta Transilvaniei”, Brașov, Teodor V. Păcșian, directorul ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Ioan Russu-Sirianu, directorul ziarului „Tribuna”, Arad și Dr. Valer Braniște, directorul ziarului „Drapelul”, Lugoj, iar „Medalia de bronz” A. C. Domșa, directorul „Unirei” din Blaj.

Carmen Sylva, Regina Elisaveta a României, a fost aleasă membră onorară a asociației arheologice din Roma, din care face parte cei mai iluștri savanți din lumea întreagă.

Două pastorale. Sfântul Sinod al bisericii autocefale române din România și-a încheiat sesiunea de primăvară, în care au fost discutate și votate două pastorale, cari vor fi adresate credincioșilor din regatul român. Una vorbește despre abandonarea sărbătorilor păgânești, ținute de creștinii ortodoxi până acum prin unele părți, iar cealaltă recomandă și permite o hrană mai substanțială pentru cei suferinzi, în orice vreme a anului, prin urmare și în timpul posturilor.

Alegerile în România. Colegiul al doilea pentru senat a ales Marți. Pretutindenea au învins candidații partidului liberal. Joi au ales universitățile din Iași și București. Au fost aleși Titu Maiorescu (București) și P. Missir (Iași), ambii aparținători partidului conservator.

Docent român la universitatea din Cernăuți. Dl. Dr. Eugen Botezat a dat la 15 Mai a. c. examenul de abilitare la facultatea de științe a universității din Cernăuți. Dl. Botezat e un zoolog cunoscut în cercurile științifice din apus, printr-o serie de articole publicate în cele mai de seamă reviste specialiste. Românii bucovineni au deci încă un profesor român la universitatea din Cernăuți.

Prezidentul Roosevelt al Statelor Unite nu mai reflectează la demnitatea avută. Aceasta se poate deduce din promisiunea făcută nevestei sale, că imediat cum îi expiră mandatul, ca prezident al Statelor Unite, pleacă în Europa, pe vreme mai lungă, pentru a se recrea. Va să zică e grea slujbă și prezidenția dlui Roosevelt!

Nu va fi expoziție la Viena! Era vorba, ca în anul viitor, din incidentul împlinirii anului al 60-lea de la urcarea pe tron a Maiestății Sale, Impăratul și Regele Francisc Iosif I, să se aranjeze în Viena o expoziție internațională. O anchetă ținută zilele trecute la ministerul de comerț din Viena s'a pronunțat însă în contra aranjării expoziției. Probabil deci, că nu se va aranja.

Un regiment ca — naș. Domnului Georgescu Constantin, adjutant al regimentului 10 de artilerie din București, i s'a născut un fiu. Stima și iubirea pe care o au toți camerazii din regiment față de dl

Georgescu, i-a îndemnat să iee hotărârea, ca toți împreună să fie nași copilului, în frunte cu colonelul. Botezul tinărului cetățean s'a făcut în sala mare din casarmă „Malmaison”. Serviciul religios l-a oficiat P. C. Sa Arhimandritul Serafim Georgescu, iar prezenți au fost toți ofițerii regimentului, cei însoțiți cu soțiile lor, ca nași ai nou născutului, care a primit în botez numele Constantin. După botez s'a servit șampanie, iar muzica militară a cântat piese alese.

Se moaie! Din Constantinopol vine știrea, că Patriarhul a adresat enciclică Metropoliților greci din Macedonia, recomandându-le să fie mai prudenți și mai precauți în atitudinea lor față cu naționalitățile creștine negrețești din Macedonia. Adeca, până acum n'au fost prudenți și precauți? Spre știre.

Di Eugen Tilea, a primit Sâmbătă în 8 c. dela Politehnicul din Viena diploma de inginer, secția generală, poduri și șosele, arhitectură și electrotehnică.

Servitori fără stăpâni. Cetim în „Erdélyi Hirlep”, că zilele trecute au fost arestați în București vre-o treisute de servitori și servitoare, cari nu intraseră la stăpân, ci trăiau mai pe ușor, din câștigul — altora. Sunt toți dela noi (probabil Săcui) și poliția din București îi va trimite acasă, ca se comotiseze aici, nu în Cismigiu ori în grădina dela Sfântul George.

Concertul Rădulescu. Joi, în 13 Iunie st. n. se va da un concert de baritonul Rădulescu dela opera italiană din Londra cu binevoitorul concurs al st. doamne: dna Minerva Brote, dna Veturia Triteanu și al doare S. Wellmann. Program: 1. Goldmark: Arie din opera „Königin von Saba”, cântată de dl Rădulescu. 2. Foure: Crucifix, duett, cântat de dna Triteanu și dl Rădulescu. 3. a) Grig: Ich liebe Dich; b) Jensen: Klinge, klinge mein Pandoer; c) Schubert: Die post, cântate de dl Rădulescu. 4. a) Schuhmann: Nuvelette, f dur b) Liest: Hora gnomilor, executate de doara Wellmann. 5. a) Massenot: Pleurez mes yeux, din opera „Le Did”; b) Dima: Sub fereastra mândrei mele, c) Măndruliță de demult, cântate de dna Triteanu. 6. a) Tosti: Vorrei morir, b) Bredecianu: Trageți voi boi... (doină), c) Ștefănescu: Măndruliță dela munte, cântate de dl Rădulescu. 7. Leoncavallo: Duet din opera „Bajazzo”, cântat de dna Triteanu și dl Rădulescu. Prețul locurilor: Locul I 3 cor., locul II 2 cor., loc de stat 1 cor., loge 4 pers. 10 cor. Studenții vor avea locul II cu prețul jum. și locul de stat 60 b. Bilete se pot procura dela librăria G. Meyer, Piața mare Nr. 10, începând de Luni, în 10 Iunie la 10 oare a. m., precum și seara la cassă. Cassa se deschide la 7 ore seara. Inceputul la 8 oare seara. Suntem înarmați, că față de concertul dlui Rădulescu se manifestă viu interes în cercurile de frunte sibieni.

În atențiunea economilor de vite. Ministrul de agricultură a dat ordin asupra autorităților vamale din Tulgheș, Ghimeș, Poiana-sărată, Predeal, Bran, Turnu-Roșu, Vulcan și Orșova, ca să nu permită întoarcerea vitelor proprietarilor Ardeleni trecute în România la pășune, fie că au pașapoarte în regulă ori nu au. Aceasta pe motivul, că în România grasează boale de vite și anume de anghii și de gură.

Dar pentru biserică. În scopul procurării unei sfinte evanghelii pe sama bisericii din Tomnatecul-de-sus (protopresbiteratul Zărând) au trimis 25 coroane credincioșii: Ioan Sârb lui Nicolae, Ioan Hirin, George Cioasa, Ioan Sârb (căliciu), Pascu Mihet, Pascu Lupu, Savu Toma și Nicolae Mărcuș, aflători acum în America, la adresa parohului din comuna numită. Li-se aduce mulțămire și pe calea aceasta.

Ordinea examenelor publice, la școala gr. or. rom. din Săliște e în anul acesta următoarea: Sâmbătă, 2/15 Iunie, 7—8 ore a. m. cl. I elevi, 8—9 ore a. m. cl. I elevi, 9—10 ore a. m. cl. II elevi și eleve, 10—11 ore a. m. cl. III elevi, 3—4 ore p. m. cl. III elevi, 4—5 ore p. m. cl. IV elevi, 5—6 ore p. m. școala de repetiție econ. Duminică, 3/16 Iunie, 9—10 ore a. m. cl. IV elevi, 10—11 ore a. m. cl. V elevi și eleve, 11—12 ore a. m. cl. VI elevi și eleve, 2—3 ore p. m. producțiunea școalei froeb., 3—4 ore p. m. cursul privat de l. germană. La 4 ore p. m. încheierea festivă a anului școlar în biserică. În decursul examenelor lucrurile de mână și desemnurile vor fi expuse în 2 sale de învățământ spre privirea publicului. Examenul școalei învățăcelor de industrie se va ține Luni în 4/17 Iunie la 3 ore p. m. Săliște, în 5 Iunie st. n. 1907. Direcțiunea școalei.

Meningita în Ardeal. Periculoasa boală meningita (înțepenia grumazului) s'a ivit și în Murăș-Oșorheiu. Cel atacat de ea, un proprietar cu numele Kadar, a murit după scurte, dar grele suferințe.

Pedepsirea studenților din Cluj. În 31 Mai au fost citați șase tineri universitari români înaintea senatului universitar din Cluj și au fost dogeniți în prezența tuturor profesorilor dela facultatea juridică, pe motiv că au luat parte la adunări populare. Tinerii sunt: Coriolan Pop, st. în drept, Iuliu Dan, Aurel Fulea, Emil F. Negruțiu, Aurel Milea și Remus Furdul. Se mai așteaptă pedepsirea încă alor 5 Români și 2 socialiști. Decanul Kossuthányi István prof. de drept eclesiastic a ținut o vorbire în care s'a rostit împotriva luptei naționale române.

PARTEA LITERARĂ.

Știința dreptului.

Știința se numește complexul tuturor cunoștințelor, în stăpânirea cărora a ajuns să fie pusă omenirea.

Terenul științei este deci foarte vast; și de aceea omul, deși înzestrat cu destule facultăți pentru a putea străbate în multe din misterii necunoscutului, nu-l poate percurge întreg, și nu poate să-și însușască întregul complex de cunoștințe, cari alcătuiesc știința. În ramurile singuraticale ale științei însă poate să o ducă până la o dexteritate oarecare și poate să ajungă la o perfecționare, însă nu desăvârșită, fiindcă nimic desăvârșit nu poate face omul, după ce el singur e încă departe de desăvârșire.

Știința, din acest motiv, se împarte în ramuri.

Dreptul încă e un ram al științei, și încă un ram din cele mai însemnate.

Știința, bogăția de cunoștințe cari o formează, omenirea și-a câștigat-o pe două căi: prin experiență și prin combinațiune. Avem deci două feluri de știință: pozitivă, numită și empirică, câștigată pe calea experienței, și combinată, numită și filosofică, despre care rațiunea ne spune că există.

Oricare ram al științei poate să fie tratat în mod empiric și filosofic, după ce atât experiența, cât și rațiunea poate se formeze din el obiect de scrutare. La fel poate fi deci tratat și dreptul.

Bazele științei empirice le formează faptele date, fie ale trecutului ori ale prezentului, pe când știința filosofică se bazează pe rațiune, pe judecata sănătoasă. Știința empirică deduce deci din fapte. Ea vede obiectul dat, ori îl cunoaște din descrierea făcută de ceice l-au văzut, și astfel străbate în misterii sale. Cu privire la drept are în fața sa așezăminte istorice de drept, are tot cei poate oferi prezentul în materia aceasta, și din aceea ce cunoaște stabilește teze și norme, pe cari le pune în aplicare ca reguli generale. Conclusia o scoate știința empirică totdeauna din cazul dat, care e cas singular, e un întreg pentru sine, o faptă, o întâmplare, un eveniment de sine stătător, nimic general. Dar faptele acestea date, empirismul le înșiră una câte una, și din ele stabilește generalitățile.

Procedura aceasta se numește inducțiune, metoda cunoașterii de lucruri din faptele date. Generalul e aici rezultatul scrutării minuțioase, căreia a fost supus — specialul.

Toate normele de drept, cari regulează astăzi acțiunile oamenilor, au fost precisate la început pe baza examinării casurilor singuraticale, luate din viața practică. Prin străbaterea în ele s'a câștigat o cunoaștere generală a dreptului.

Însă faptul dat nu e numai fapt singular pentru sine, ci e totodată și fapt concret, care cuprinde în sine părțile din determinarea generală. Fiecare obiect special, supus experimentării, conține părți, cari legate laolaltă formează o unitate nedespărțită, generalitatea.

Problema și greutatea științei empirice este deci stabilirea și separarea acestor părți, scoaterea lor din faptul concret, cari părți servesc apoi de basă la stabilirea normelor ce vor fi aplicate ca reguli generale.

În ce privește dreptul, pe calea aceasta se nasc, și în modul acesta se stabilesc tezele de drept și normele de drept.

Știința filosofică e o întregire a științei empirice. Sistemul ei e deducțiunea. Anume, empirismul n'a ajuns se poate singur deslega toate problemele, de aceea recurge la ajutorul filosofiei. Empirismul nu poate străbate decât numai prin firele cunoscutului, pe când filosofia are intrare și în domeniul necunoscutului.

Știința empirică își ia în primire obiectul special, dat ei spre experimentare, și chiar și numai prin aceasta vine motivat dreptul de existență a științei empirice. Ea n'ar avea nici un rost de a fi, dacă n'ar accepta ca ceva gata, de ex. în jurisprudență noțiunea dreptului, în fizică mișcarea corpurilor, în zoologie animalul, în filologie limba, etc. Dar primindu-le a-cestea toate, ca lucruri date, întregi și bine formate, știința empirică nu poate să aplice și justifice existența lor. Misiunea aceasta revine deci științei filosofice.

Cu privire la drept, jurisprudența, ca știință empirică, nu poate să dea nici o explicare asupra noțiunii fundamentale a dreptului, și nu-și poate legitima și justifica nici măcar presupunerea, că dreptul există. Pentru că pozitiv știința empirică nu știe, dacă dreptul cu adevărat există. Presupune numai că există. Ea l-a primit ca fapt dat, întreg și format bine, fără a mai căuta după motive de existență. Mintea, rațiunea, vrea însă să străbată mai departe și mai adânc în misterii acestui fapt dat, și vrea să justifice presupunerile științei empirice, să le explice și confirme, și aceasta se face cu ajutorul — filosofiei. De aceea filosofia e parte integrantă a științei empirice, în orice ram al științei, prin urmare și în știința dreptului, unde se numește filosofia dreptului. (Va urma.)

Din public.†)

Mulțămire publică.

A doua zi de Paști, a avut loc în comuna Rășinari, producțiune declamatorie-corală, aranjată de inv. I. Crișan cu corul de adulți. La această producțiune au luat parte și mai mulți străini — ca nici când — cari prin prezența dlor, și prin frumoasele contribuiri, au răsplătit munca inv. și a corului. Aceștia sunt următorii:

Stan Țincu, Craiova 20 lei, Iulia Dancășiu 5 cor., Maniu Lungu, Vasile Runcian, parohi, Ioan Cioran, Coman Șogan, Șerban Ilcușiu, câte 3 cor., Emilian Cioran, paroh 2-50 fil., Ioan Răpop, Șerban Cruciat, Moise Frățilă, Dr. Ioan Bucur, Stelian Dimitrescu, Aleman Dancășiu, faur. Goga, V. Stan, Nicolae Vidrighin, Dr. Bucur Băra, Aleman Dragoe, Bucur Dancășiu, Eremie Dancășiu, Ioan Ilcușiu, sub. locot., Pompiliu Simonetti, Șerban Lungu, Mich. Jourca, not., Liviu Brote, câte 2 cor., Fam. D. Vidrighin, Eugen Crăciun, Nicolae Crețu, câte 1 cor. 60 fil., Coman Hambașan, Vasile Ilcușiu, Fam. Bărcianu, O. Tăslăuanu, fam. S. Dancășiu, Bucur Țincu, Nicolae Lungu, Bucur Șogan, Coman Mitrea, Iacob Vidrighin, Bucur Iliuț, Mărgălina Stana Fleschin, O. și P. Mitrea, R. Bratu, B. Hurdubelea, câte 1 cor. 50 fil., Fam. C. Grebenea 1 cor. 30 fil., Ioan Neagu, inv. 1 cor. 10 fil., Ioan Hămbășan, Stanca Albu, P. Mitrea, Ioan Giurculețiu, S. Jianu, Nicolae Fleschin, Ioan Lungu, C. Fleschin, E. Albu, F. Tăpălagă, S. Bloțiu, S. Bratu, I. Mitrea, A. Simău, C. Lungu, V. Ionescu, Vic. Pleșa, Neagoe Adrian, Cărpinișan Cornel, Petric Nicolae, ped., Ioan Omotă, Maniu Surdu, Petru Opriș, O. Surdu, D. Suroiu, M. Vasiliu, Lărinț Iános, jand., I. Malincăvean, B. Barbălbă, I. Costicea, I. Iliu, B. Lungu, D. Mosin, Ilie Reon, O. Rociu, R. Mircan, C. Bratu, I. Simău, I. Giurcoiu, I. S. Bucmel, I. Tolciu, I. Olariu, I. Orestean, T. U. Ștefan, P. Țichindelean, C. Fleschin, I. Severiu, P. Urdea, Aurel Chilea, T. Țincu, câte 1 cor. N. Mitroiu 60 fil., S. Severiu, G. Bratu, I. Ciucian, B. Duca, I. Sămău, S. Barbălbă, S. Omotă, câte 50 fil., T. Țincu 40 fileri.

Din venitul curat 22 cor. s'a dat biserice, iar 20 cor. inv. diriginte. Tuturor contribuitorilor le aducem și pe această cale cele mai vii mulțămite.

Rășinari, 10 Mai 1907.

Corul adulților.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

Ad Nr. 577—1907 prot. [132] 2—3

Concurs

Pe baza rezoluțiunii conzistoriale dela 2 Ianuarie a. c. Nr. 13041—1906 Bis. prin aceasta se excre concurs pentru întregirea postului de paroh în parohia de c'asa a II-a Măgărei cu filia Aposdorf, protopresbiteratul Agnitei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în ceala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul susindicat și cu prealabila încunoștiințare a acestuia să se prezinte în vre-o Duminică ori sărbătoare în biserică pentru a cânta, resp. a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Agnitei, în conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Agnita, 5 Maiu 1907.

Ioachim Muntean
protopresbiter.

Nr. 6430 Ep. [130] 2—3

Publicare de licitație.

Comuna bisericească română ortodoxă Mucundorf, protopresbiteratul Cohalm, dă în 17/30 Iunie a. c. la 2 ore p. m. prin licitație publică minuendă în întreprindere zidirea unei nouă biserici după planul și preliminarul de spese aprobate de P. V. Conzistor arhidiecezan la 9 Martie 1904 Nr. 2600 Ep.

Ofertele în scris se primesc până la începerea licitației, adresate oficiului parohial gr. ort. român din Mucundorf.

Prețul strigării 7869 cor.

Vadiul 5% dela prețul strigării.

Planul și preliminarul de spese cum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial.

Mucundorf, la 21 Maiu 1907.

Harion Enciu
prez. sin. și com. par.
paroh gr. ort.

Sfânta Evangelie

Tipărită cu litere latine în Tipografia arhidiecezană, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului
Domn Arhiepiscop și Metropolit

Ioan Mețianu.

Se află de vânzare în Librăria arhidiecezană din Sibiu—Nagyszeben, cu următoarele prețuri:

1. Nelegată cu K 15—
In legătură de piele roșie deschisă, tăietură galbină, colțuri încadrate simplu și în mijloc cu cruce, de amândouă părțile, veritabil aurită, cu copcii 25—
3. In legătură roșie fină, piele de chagrin, tăietura aurită, colțurile cu evangeliști, la mijloc înainte „Nașterea Mântuitorului”, la mijloc în dos „Restignirea”, pe amândouă părțile bogat aurită, cu două copcii tari de metal aurite 35—
4. Legătură în pluş, fin de mătăasă, icoanele de email, încadrate de metal, aurită, cu cutie solidă, căptușită pe dinlăuntru cu mătăasă:
 - a) cu patru icoane în colțuri și una la mijloc 100—
 - b) cu opt icoane în colțuri și una la mijloc 125—
 - c) cu opt icoane în colțuri și una la mijloc 140—

Administrația
Tipografiei arhidiecezane.

[136] 1—3

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că cu concesiunea Înaltului Minister r. u. de comerț de sub Numărul 22920—905 VII, târgurile de țeară ce se țineau până acum în Bran în 8 August și 6 Octomvrie, s'au conces a se ținea din anul 1907 începând în 9 August și în 21 Noemvrie st. n. în fiecare an.

Bran, 25 Maiu 1907.

**Comitetul central
al comunelor brănene.**

[135] 1—1

AVIS.

Devenind în comuna noastră Fofeldea în scurt timp postul de notar comunal prin pensionare vacant și lăbindu-se totodată și știrea cumcă comuna ar avea deja o persoană din comuna designată, pe care o ar fi și asigurat cu ocuparea, majoritatea reprezentanței a aflat de conștut atât în favorul comunei cât și al d-lor candidați de notari a desminți această știre, și a declara cumcă postul susamintit îl poate ocupa oricare candidat provăzut cu documentele recerute și convenitor comunei.

Fofeldea, 7 Iunie 1907.

**Majoritatea
reprezentanței comunale.**

Prin Librăria arhidiecezană din Sibiu (Nagyszeben) se pot procura

sigile pentru oficii

parohiale, protoprezbiterale și alte oficii, cu pretul de 4 cor., cu cruce sau biserică în mijloc 5 cor. 40 fil., cu hramuri sau alte embleme 8 cor., plus porto postal 60 fil. cu ramburs 70 fil.

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Libraria Tipografiei arhidiecezane

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

I.

Adormirea Maicei Domnului
Bunavestire
Nașterea Domnului Iisus Christos
Fuga la Egipt
Iisus în biserică de 12 ani
La nunta din Cana
Iisus pe mare
Invierea lui Lazar
Schimbarea la față
Răstignirea lui Iisus Christos
Punerea în mormânt
Invierea Domnului
Înălțarea — Floriile
Tăerea împrejur
Nașterea Maicei Domnului
Pogorârea Duhului sfânt
Nașterea sftului Ioan Botezătorul
Grigorie, Vasilie și Ioan
Adormirea sfintei Ane
Aflarea capului sf. Ioan Botezăt.

II.

Iisus pe Cruce
Înălțarea sfintei cruce
Ilie prorocul în carul de foc
Tăierea capului sfântului Ioan
P. Grigorie teologul
Sf. Vasilie

III.

Botezul Domnului
Constantin și Elena
Sfântul Dumitru călare
Sfântul George
Maica Domnului
Petru și Pavel
Arhanghelii Mihail și Gavriil
P. Ioan Gură de aur
PP. Ioachim și Ana

IV.

Arhanghelul Mihail
" Gavriil
Apostol ori-care
Domnul Christos
Iisus în muntele Maslinilor
Sfântul Dumitru
Sfântul George
Ilie Prorocul
Ioan în pustie
Sfântul Nicolae
" Simeon
" Andreiu
Evangelistul Ioan
" Luca
" Marcu
" Mateiu
Prorocul Zaharia
Apostolul Iacob
" Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoăne din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	34-60	42 —	56—	70—	cor. foarte fine.
fine . . „	26-60	29-40	46-20	56—	72-50	23-10	27-30	40-60	49—	65-80	20-30	23-80	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—	„ fine.
simple . „	14—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	19-60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinichea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din orișice fel de materii și de orișice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile